

BOLALAR VAZNI VA BO‘YINI NAZORAT QILISH TIBBIY QURILMASI

LOYIHASI

Abdurazzoqov J.T., Abdullayev I., Sharipov A.G‘

Toshkent davlat texnika universiteti

Toshkent tibbiyot akademiyasi, Toshkent, O‘zbekiston

Bolalarning dunyoga kelishi katta baxtdir va ayni paytda katta mas'uliyatdir. Odatda, ota-onalar ta'lim olish, taraqqiyot va sog'lig'iga talluqli ko'plab turli savollarga uchrashi mumkin. Ushbu maqolada biz bolalar vazni va meyorlar kabi muhim ko'rsatkichni birgalikda batafsil ko'rib chiqamiz.

Hayotning dastlabki daqiqalarida shifokorlar bolaning o'sishi va og'irlik ko'rsatkichlarini tekshirib boradilar. Shu paytdan e'tiboran chaqaloqlarning rivojlanish bosqichlari boshlanadi.

Og'irligi va bo'yining balandligi bolaning rivojlanishi bo'yicha asosiy antropometrik ma'lumotlardir. Yangi tug'ilgan chaqaloqning uzunligi ham naslga, ham bolaning jinsiga, onaning ovqatlanish sifatiga va boshqa omillarga bog'liq. Tug'ilgandan keyin chaqaloqning o'sishi muayyan tarzda boradi. Hayotning dastlabki uch oyligida eng ko'p o'sish yuz beradi, keyin o'sish asta-sekin sekinlashadi. Og'irligi esa yana bir dinamik ko'rsatkichdir. Hayotning dastlabki oylarida vazn ortishi odatda 800 grammga teng bo'ladi.

Bolalarni bo'y va vaznini o'lchovchi qurilma yangi tug'ilgan chaqaloqlardan boshlab ular 18 oylik bo'lgunga qadar olib boriladi. O'lchovlar uchun santimetr va kilogramm ko'rsatkichlari bilan oson o'qiladigan bir dyumli LCD displeyga ega. O'lchash jarayoni quvvati 5 voltli batareya yoki o'zgaruvchan tok adapteri tomonidan ta'minlanadi. Ikki daqiqadan so'ng avtomatik o'chirish batareya quvvatini tejashga yordam beradi.

- O'lchov qurilmasining asosiy ko'rsatkichlari:
- O'rnatilgan analog o'lchash tasmasi;
- 100sm/30kg sig'im va 0,01sm/5g aniqlikka ega;
- Mobil tibbiy foydalanish uchun portativ va yengil;
- Katta displeylar tufayli foydalanish oson;

Ixtiyoriy raqamli uzunlik o'lchovi mavjud. Tarozida qulay ushlab turish tugmalari (shuningdek, ixtiyoriy raqamli uzunlikni o'lchash tayoqchasida) chaqaloq o'lchovlarini hatto ular o'lchovdan olingandan keyin ham ekranda saqlab turadi. Shuning uchun o'lchovlarni yozishdan oldin bemorni birinchi bo'lib tekshiruvdan o'tkaziladi. Tozalash oson bo'lgan plastik taglik joylar chaqaloqlarni qulay tarzda yotqizish uchun 100x29 sm o'lchamga ega. Yuzaki material teri uchun xavfsiz va dezinfeksiya qilish uchun oson.

Ushbu qurilma chaqaloqlarni vaznini va bo'yini o'lchash uchun shkalalarini oson boshqarish mumkin va ular juda qulay joylashgan. Bu qurilma boshqa qurilmalarga nisbatan o'lchash jarayonini aniq olib boradi va raqamli ko'rinishda hisoblashi orqali ishlash unumdorligi ortadi. Ushbu qurilma Toshkent tibbiyot akademiyasi hamda Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti talabalarining hamkorlikda mahalliy hom-ashyolar asosida yaratildi. Ushbu qurilma chaqaloqlarni vazni va bo'yini o'lchash jarayonini sifatini oshiradi va amaldagi qurilmalarga nisbatan ish jarayonini 30-40% ga tezlashtiradi.

Batafsilroq, siz quyida keltirilgan jadvallarda bolangizning o'sish tezligi va vaznini kuzatib borishingiz mumkin.

Tug'ilganda chaqaloqning o'rtacha bo'yi va vazni

Statistik ma'lumotlarga ko'ra, yangi tug'ilgan chaqaloqlar 2600-4500 g gacha, o'sish ko'rsatkichlari esa 45 sm dan 55 sm gacha, bularning hammasi norma, lekin chaqalog'ingiz biroz kichikroq yoki kattaroq bo'lsa, tashvishlanmang, chunki norma faqat bitta qo'llanma va qonun. Farzandingiz kelajakda uning sog'lig'iga ta'sir qilmaydigan o'z rivojlanish jadvaliga ega bo'lishi mumkin.

Bolaning balandligi va vazni namunaviy ko'rsatkichlari

Bolalarning o'sishi va og'irligi uchun qat'iy talablar yo'q. Bu masala bo'yicha har bir narsa juda jismoniy va ko'plab sabablarga bog'liq, masalan, irsiyat, oziqlanish turi va boshqalar. Misol uchun, hamma biladiki, bolani emizishda sun'iy yo'ldoshdan ko'ra ko'proq uyg'un bo'ladi. Ammo, shunga qaramay, seksual jadvallarda ko'rsatib o'tilgan ba'zi ko'rsatmalar mavjud, unga ko'ra shifokorlar bolaning rivojlanishining to'g'riligini aniqlaydilar. Ular Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (VOZ) tomonidan 2006 yilda ishlab chiqilgan. Bundan oldin bunday jadvallar yigirma yildan ortiq vaqt oldin yaratilgan va kontent va tarbiyaning o'ziga xos xususiyatlarini, shuningdek, millati va yashash joyini aks ettirmagan. Keyin ular bilan tanishishingiz mumkin.

Adabiyotlar

1. Bolalar vazni va vazni normalari (tierient.com)
2. Как контролировать вес новорожденного ребенка? - Академия Материнства Beurer (beurer-belarus.by)